

NOVÁ PRÁVNÁ ÚPRAVA TELEVÍZNEHO VYSIELANIA NA INTERNETE

JUDr. Zuzana Adamová, PhD.*

Tradične vysielatelia šíria lineárny obsah vysielania. K týmto lineárnym obsahovým službám môže používateľ prísť iba v čase, o ktorom rozhodne vysielateľ a na kanáli, na ktorom je prezentovaný. Takýmito službami sú zvyčajne vysielanie na príslušných sieťach, napr. analógové a digitálne terestriálne vysielanie, káblová, satelitná alebo širokopásmová televízia s internetovým protokolom (IPTV). V rámci IPTV však možno rozlíšiť okrem obsahu živého vysielania (*angl.* live TV) aj časovo posunutý obsah (*angl.* time-shifted) a obsah na požiadanie (*angl.* video on demand). K tradičným televíznym formátom sa pridali nové formy internetového vysielania – streaming a webcasting. V týchto prípadoch ide o digitálnu distribúciu TV obsahu, pričom obsah je limitovaný na TV streamovanú z internetu. Na rozdiel od toho, televízia šírená cez internetový protokol (IPTV) nie je limitovaná na TV streamovanú z internetu. IPTV predstavuje doručenie televízneho obsahu cez sieť internetového protokolu. Ganley opisuje IPTV ako systém, ktorý umožňuje používateľom prenášať alebo sťahovať televízne programy alebo iný audiovizuálny obsah s využitím základných protokolov, ktoré sú jadrom internetu.¹ Existuje veľké množstvo legálnych IPTV služieb, príkladom je napríklad Netflix, Amazon Prime, BBC iPlayer a ďalšie. IPTV zahŕňa najmä základné typy služieb,

---

* JUDr. Zuzana Adamová, PhD. je riaditeľkou Ústavu práva duševného vlastníctva a informačných technológií na Trnavskej univerzite, Právnickej fakulte. Tento príspevok bol realizovaný v rámci projektu VEGA č. 1/0556/17 *Creative Commons ako nástroj pre sprístupňovanie a použitie kreatívneho obsahu, informácií a dát*. Text bol spracovaný k stavu k 31.12.2019.

¹ GANLEY, P. Copyright and Iptv. Computer, Law & Security Report, 2007. In: SSRN. [online] https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=939556 [31.12.2019].

ktorými sú živá televízia/médiá, time-shifted médiá umožňujúce spätné zhladnutie obsahu (napr. catch-up TV) a video na požiadanie (vo forme videotéky), prípadne aj nahrávanie obsahu.

Pod vplyvom rozvoja internetu teda vzniklo množstvo nelineárnych služieb, ktoré v súčasnosti získavajú čoraz väčší význam, ale prinášajú aj množstvo právnych otázok. V rámci nelineárnych služieb platí, že sám používateľ sa rozhoduje, čo chce pozerať, kedy a na akom zariadení. Zahŕnuté sú² spomínané služby simulcastingu (napr. TV kanály a rádiové programy, ktoré sa ponúkajú simultánne na internete vysielacou organizáciou), služby webcastingu (webstreamingu) (napr. YouTube live kanál), služby TV catch-up³ (napr. umožňujúce spotrebiteľom pozerať programy na základe vlastnej voľby načasovania, avšak v rámci relatívne krátkeho času po prenose), podcasty (t. j. rádiové programy, ktoré sa môžu streamovať alebo sťahovať), a iné typy služieb videa na požiadanie (napr. služby vysielateľov, ako je BBC iPlayer alebo objednanie online video služieb, ako je Netflix a Amazon). Okrem toho vysokokvalitné online video služby poskytované cez internet a na ktoré sa odkazuje ako na over-the-top (OTT) služby sú doručované prostredníctvom sietí tretej strany, s ktorou poskytovateľ služby nemá žiaden priamy obchodný vzťah (napr. voľné online video dostupné prostredníctvom služieb šírenia videa, ako je YouTube). Mnohé služby majú hybridnú povahu IPTV, keď sú kombináciou tradičného vysielania televíznych služieb a videí, ktoré sa potom doručujú cez súkromné IP siete alebo verejnú internetovú sieť.

Za nelegálne možno považovať doručenie televízneho vysielacieho signálu cez internet, pri ktorom sa porušujú právne predpisy, ktoré upravujú televízne vysielanie, najmä autorské a súvisiace práva. Nelegálna IPTV môže zahŕňať rozličné kategórie účastníkov, najmä poskytovateľa streamingu v reálnom čase, t. j. osobu, ktorá zachytáva televízne vysie-

---

² Európsky parlament, Regulating online TV and radio broadcasting. Marec 2019. [online] [http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/620217/EPRS_BRI\(2018\)620217_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/620217/EPRS_BRI(2018)620217_EN.pdf) [31.12.2019].

³ Služby catch-up TV umožňujú neskoršie sledovanie vybraného programu (*angl. Reply*).

lania v reálnom čase (terestriálne, satelitné, káblové alebo IP vysielanie) a konvertuje ho do video-streamu v reálnom čase, ďalej agregátora linkov, t. j. osobu, ktorá katalogizuje a linkuje video stránky poskytovateľov streamingu, hostingovú službu, kde sa ukladá televízny obsah, či predajcu plne nahratých set-top boxov s linkami na streamovacie kanály.

Jeden z najznámejších prípadov nelegálneho používania v rámci česko-slovenskej proveniencie bol prípad českého maloletého občana, ktorý realizoval agregátor linkov pod pseudonymom Tulipán (tzv. liberecký pirát).⁴ Za túto činnosť mu bol udelený podmienený trest odňatia slobody v dĺžke päť mesiacov a prepadnutia notebooku tohto porušovateľa.

Okrem toho však zaujal aj prípad „ulozto.cz“, kde porušovateľ administroval internetové stránky a ukladal chránené audiovizuálne diela a záznamy na serveri www.zkouknito.cz a www.ulozto.cz a embedoval linky na tieto internetové stránky, za čo mu bol udelený podmienený trest v dĺžke troch rokov.⁵ Nelegálnej IPTV sa týkal aj prípad českej pirátskej strany, ktorá umiestnila a ponechala niekoľko embedovaných linkov na autorskoprávny obsah na webovej stránke www.sledujserialy.cz, ktorú ako hlavný administrátor spravuje a manažuje.⁶

Tento článok sa zameriava na vybrané aspekty vysporiadania práv a následného šírenia televízneho (TV) vysielania vrátane predmetov v ňom zahrnutých v kontexte bohatej judikatúry Súdneho dvora EÚ a novej smernice o online vysielaní a retransmisii,⁷ ktorá sa má transponovať do nášho právneho poriadku. Jeho predmetom nie je verejnoprávna regulácia, ktorá je na Slovensku pomerne obsiahla. Bližšie

⁴ Najvyšší súd ČR, sp. zn. 8 Tdo 137/2013 z 27.2.2013, CZ:NS:2013:8.TDO.137.2013.1. MYŠKA, M. Ashby Donald v pirátské zátocce: svoboda projevu a vymáhání autorského práva v aktuální judikatuře ESLP. *Revue pro právo a technologie*, 2013, roč. 4, č. 8, s. 37 – 41.

⁵ Najvyšší súd ČR, sp. zn. 5 Tdo 271/2013 z 29.5.2013.

⁶ Okresný súd (Praha 4), sp. zn. 33 T 54/2016 z 16.1.2017.

⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady EÚ 2019/789 zo 17.4.2019, ktorou sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom uplatniteľné na niektoré online vysielania vysielateľov a retransmisie televíznych a rozhlasových programov a ktorou sa mení smernica Rady 93/83/EHS (Ú. v. L 130).

sa však pozrieme na reguláciu zakotvenú primárne v Autorskom zákone,⁸ ktorý sa v dôsledku transpozície bude musieť novelizovať.

1. SÚKROMNOPRÁVNA ÚPRAVA VYSIELANIA NA SLOVENSKU

Európske autorské právo vyžaduje, aby členské štáty poskytli minimálne práva vysielacím organizáciám, najmä práva na vyhotovenie záznamu, retransmisiu a verejný prenos ich vysielaní (čl. 7 ods. 2 a čl. 8 ods. 3 smernice 2006/115/ES⁹), ako aj vyhotovenie rozmnoženín a sprístupňovanie záznamov ich vysielaní (čl. 2 a čl. 3 ods. 2 smernice 2001/29/ES¹⁰). Slovenský autorský zákon upravuje právo vysielateľov ako právo súvisiace s autorským právom.

Slovenský autorský zákon neposkytuje definíciu vysielateľa. Uvádza len legislatívnu skratku pre vysielateľa, čo zahŕňa rozhlasového aj televízneho vysielateľa (§ 1 ods. 1 AZ). Avšak z pojmu „vysielanie diela“ ako jedného zo spôsobov autorskoprávneho použitia upraveného v § 28 AZ možno odvodiť, že vysielateľ je osoba, ktorá vykonáva verejný prenos v rámci svojej programovej služby prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete. Toto zahŕňa aj situáciu, keď vysielanie technicky poskytne iná osoba na základe dohody s vysielateľom v jeho mene a na jeho účet vrátane vysielania cez satelit. Slovenská autorskoprávna legislatíva je v tejto oblasti priamo prepojená s osobitnou úpravou o vysielaní, retransmisii a elektronických komunikáciách.¹¹

⁸ Ustanovenia § 124 – 129 zákona č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „AZ“ alebo „autorský zákon“).

⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12.12.2006 o nájmomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. L 376).

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22.5.2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. L 167).

¹¹ Zákon č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov; zákon č. 220/2007 Z. z. o digitálnom vysielaní programových služieb a poskytovaní iných obsahových

Hoci osobitná úprava nepoužíva pojmy „rozhlasový vysielateľ“ alebo „televízny vysielateľ“, vymedzuje pojem „vysielateľ“ ako fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá redakčne zodpovedá za obsah programovej služby a časové usporiadanie jednotlivých zložiek programovej služby, ktorú vysiela alebo ktorú necháva šíriť v úplnej a nezmenenej forme treťou osobou (§ 3 ods. 7 zákona č. 220/2007 Z. z.). Môže ísť o vysielateľa zriadeného zákonom, t. j. Rozhlas a televízia Slovenska¹² alebo iných vysielateľov oprávnených vysielať podľa osobitných zákonov (zákon č. 308/2000 Z. z. a zákon č. 220/2007 Z. z.). Vysielateľ môže uskutočňovať vysielať aj tak, že ho technicky zabezpečuje iná osoba na základe dohody s vysielateľom v jeho mene a na jeho účet vrátane šírenia vysielať pomocou satelitu.

Slovenský autorský zákon neupravuje ani definíciu pojmu vysielať ako predmetu práva vysielateľa. Pri výklade tohto pojmu je však opäť možné vychádzať z definície vysielať ako spôsobu použitia autorského diela vrátane šírenia diela cez satelit (§ 28 v zmysle § 129 AZ).

Pojem vysielať ako predmet práva vysielateľov sa pritom aplikuje aj na vysielať takých predmetov ochrany, ktoré nie sú predmetom autorskoprávnej ochrany, napríklad športových podujatí. To sa považuje za verejný prenos vykonávaný v rámci programovej služby, ktorú môže prijímať verejnosť prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete. Korešponduje to s definíciou vysielať v osobitnej právnej úprave regulujúcej vysielať programovej služby (§ 3 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.), ktorou je šírenie pôvodnej zakódovanej alebo nezakódovanej programovej služby, ktorú má prijímať verejnosť prostredníctvom komunikačnej siete alebo telekomunikačného zariadenia (§ 3 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z.).

---

služieb prostredníctvom digitálneho prenosu a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o digitálnom vysielať) v znení neskorších predpisov; zákon č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov.

¹² Zákon č. 532/2010 Z. z. o Rozhlase a televízii Slovenska a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

2. VYSPORIADANIE PRÁV K VYSIELANIU

Základným princípom autorskoprávnej ochrany je princíp teritoriality, čo v praxi znamená, že autorské práva (a obdobne aj súvisiace práva) sa musia vysporiadať v každom štáte, v ktorom dochádza k použitiu. Tento princíp vyplýva z Bernského dohovoru aj ďalších medzinárodných zmlúv, a bol potvrdený aj Súdny dvorom EÚ vo veci C-192/04 *Lagardère*.¹³

Preto aj vysielatelia, ktorí šíria televízne vysielanie online, musia obsah vysporiadať pre všetky relevantné teritória predtým, než dôjde k šíreniu ich online služieb dostupných cezhranične. V prípade šírenia vysielania v rámci EÚ to predstavuje 28 teritórií, pričom vo vzťahu ku každému teritóriu bude potrebné vysporiadať práva k všetkým predmetom ochrany, ktoré sú vo vysielaní použité, a to buď priamo s nositeľmi práv, nezávislými subjektmi správy,¹⁴ alebo prostredníctvom organizácií kolektívnej správy. V niektorých štátoch však pôsobí pomerne veľké množstvo organizácií zastupujúcich nositeľov práv (napr. 12 v Poľsku),¹⁵ takže aj keby sa mali všetky práva k všetkým zahrnutým predmetom vysporiadať len kolektívne, môže to byť veľmi náročný dlhodobý proces. Z týchto dôvodov vysielatelia často využívajú rozličné formy geo-blokovania a geo-filtrovania. Keďže vysielanie je efemérnym predmetom duševného vlastníctva, ktorý nemá hmotnú huteľnú podobu, nevzťahujú sa naňho obmedzenia v zmysle nariadenia o geografickom blokovani¹⁶ (vyňaté sú elektronicky dodávané

¹³ Rozsudok Súdneho dvora zo 14.7.2005 vo veci C-192/04 *Lagardère Active Broadcast* proti *Société pour la perception de la rémunération équitable (SPRE)* a *Gesellschaft zur Verwertung von Leistungsschutzrechten mbH (GVL)*, EU:C:2005:475.

¹⁴ Ustanovenie § 142 AZ.

¹⁵ Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Copyright and related rights. [online] <http://www.copyright.gov.pl/pages/main-page/copyright-in-poland/collective-management.php> [31.12.2019].

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/302 z 28.2.2018 o riešení neodôvodneného geografického blokovania a iných foriem diskriminácie z dôvodu štátnej príslušnosti, miesta bydliska alebo sídla zákazníkov na vnútornom trhu, ktorým sa menia nariadenia (ES) č. 2006/2004 a (EÚ) 2017/2394 a smernica 2009/22/ES (Ú. v. L 601). Komisia do dvoch rokov po nadobudnutí účinnosti

služby ponúkajúce chránený obsah ako online televízia, filmy, e-knihy, hudba, online hry a streamovaný šport).

Princíp teritoriality je už dnes prekonaný v súvislosti so satelitným vysielaním. Smernica 93/83/EHS¹⁷ zaviedla namiesto toho princíp krajiny pôvodu, aby sa zabránilo fragmentácii európskeho satelitného trhu.¹⁸ V ustanovení čl. 1 ods. 2 písm. b) sa upravuje, že „*akt satelitného vysielania pre verejnosť sa uskutočňuje výhradne v členskom štáte, kde pod kontrolou a zodpovednosťou vysielacej organizácie, sa signály prenášajúce program zavádzajú do neprerušeného prenosového reťazca vedúceho na satelit a zo satelitu na zem*“.

Vo vzťahu k vysielaniu na internete je princíp teritoriality zachovaný. S tým súvisí spomínaný náročný proces vysporiadania práv individuálne v každom štáte, v ktorom k vysielaniu dochádza. Rozlíšiť pritom treba vysporiadanie práv k predmetom použitým vo vysielaní a následnému vysporiadaniu práv k samotnému vysielaniu. Osobitne pre licencovanie hudobných diel bol potom smernicou 2014/26/EÚ¹⁹

---

nových pravidiel vykoná prvé hodnotenie ich vplyvu na vnútorný trh, pričom do svojho hodnotenia zahrnie aj posúdenie rozsahu pôsobnosti nariadenia vrátane možného uplatňovania nových pravidiel na určité elektronicky poskytované služby, ktoré ponúkajú obsah chránený autorskými právami, ako je hudba, elektronické knihy, softvér a online hry, ako aj služieb v sektoroch, ako je doprava a audiovizuálny sektor. Európska komisia. Geo-blocking. 13.6.2019. [online] <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/geo-blocking-digital-single-market> [31.12.2019]. Bližšie k téme autorského práva a geo-blokovania pozri TRIMBLE, M. Copyright and Geoblocking: The Consequences of Eliminating Geoblocking. 7.2.2019. *Boston University Journal of Science and Technology Law*, Vol. 25, 2019. In: SSRN. [online] https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3330876 [31.12.2019].

¹⁷ Smernica Rady 93/83/EHS z 27.9.1993 o koordinácii určitých pravidiel týkajúcich sa autorského práva a príbuzných práv pri satelitnom vysielaní a káblovej retransmisii (Ú. v. ES L 248).

¹⁸ HUGENHOLTZ, B. (BEUC). *Extending the SatCab Model to the Internet*. IVIR: Amsterdam, 2015. [online] https://www.beuc.eu/publications/beuc-x-2016-005_report_extending_the_satcab_model_to_the_internet.pdf [31.12.2019].

¹⁹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/26/EÚ z 26.2.2014 o kolektívnej správe autorských práv a práv súvisiacich s autorským právom a o poskytovaní multiteritoriálnych licencií na práva na hudobné diela na online využívanie na vnútornom trhu (Ú. v. EÚ L 84).

vytvorený mechanizmus multiteritoriálnych licencií, ktoré sa vzťahujú na územie viac než jedného členského štátu. Organizácie kolektívnej správy tak môžu uzavrieť s partnerskou organizáciou v zahraničí dohodu, na základe ktorej organizácia splnomocní druhú organizáciu, aby poskytovala multiteritoriálne licencie na online práva na hudobné diela vo svojom vlastnom repertoári hudobných diel. Inými slovami, príslušná organizácia kolektívnej správy tak pre online práva k hudobným dielam môže udeľovať nielen licenciu pre územie, na ktorom pôsobí, ale aj v zahraničí (ak na to bola splnomocnená).

Osobitne však vo vzťahu k rozhlasovým a televíznym programom smernica 2014/26 v článku 32 upravuje výnimky týkajúce sa online hudobných práv požadovaných pre tieto programy. Požiadavky o multiteritoriálnych licenciách neplatia pre organizácie kolektívnej správy, ktoré poskytujú na základe dobrovoľného zlúčenia požadovaných práv multiteritoriálne licencie na online práva na hudobné diela požadované vysielateľom na oznámenie alebo sprístupnenie jeho rozhlasových alebo televíznych programov súbežne s pôvodným vysielaním, alebo po jeho skončení, ako aj akékoľvek online materiály vrátane upútaviek vyrobené vysielateľom alebo pre vysielateľa, ktoré sú pridružené k pôvodnému vysielaniu jeho rozhlasového alebo televízneho programu.

Dôvodom tejto výnimky je, že vysielateľ alebo iná osoba, tvoriaca programovú službu (napr. webcaster) pri vysielaní vlastných televíznych a rozhlasových programových služieb cez internet, ktoré obsahujú hudobné diela, zvyčajne uzatvára licenčné zmluvy s organizáciami kolektívnej správy so sídlom na danom území. Táto licencia sa často obmedzuje len na vysielacie činnosti. Ako sa uvádza v recitáli 48 smernice 2014/26/EÚ, s cieľom zjednodušiť poskytovanie licencií na on-line práva na hudobné diela na účely súbežného a neskoršieho on-line prenosu televízneho a rozhlasového vysielania je nevyhnutné udeliť výnimku z pravidiel, ktoré by sa inak uplatňovali na poskytovanie multiteritoriálnych licencií.

K zjednodušeniu vysporiadania práv smeruje aj najnovšia právna úprava, ktorou sa upravujú niektoré aspekty online vysielania a retransmisie televíznych a rozhlasových programov.

2.1 Nová smernica o online vysielaní a retransmisii

V ostatných rokoch sa zásadne zmenil trh s televíznym obsahom na vyziadanie. Vo veľkom rozsahu sa vyžívajú služby catch-up TV, videá na požiadanie a ich zmiešané formy, na čo sa snažia reflektovať akademici aj európska legislatíva. Akademiци smerujú svoje úvahy najmä k tomu, ako prispôsobiť európsku legislatívu potrebám šírenia digitálneho obsahu online v kontexte problému fragmentácie digitálneho trhu. Menovať možno princíp digitálneho vyčerpania práv, aplikácie princípu krajiny pôvodu aj na iné prípady ako len satelitné vysielanie, širšie uplatnenie multiteritoriálnych licenčných zmlúv či unifikácia európskeho autorského práva.

Európske inštitúcie v rámci agendy jednotného digitálneho trhu sa na jednej strane snažia prijímať niektoré opatrenia, prevažne však ide o pomerne úzko vymedzené oblasti, pričom riešenia sa stretávajú aj so značnou kritikou.²⁰ V apríli 2019 bola prijatá nová smernica (2019/789), ktorou sa stanovujú pravidlá výkonu autorského práva a súvisiacich práv vo vzťahu k niektorým online vysielaniam a retransmisii televíznych a rozhlasových programov. Pôvodne malo ísť o nariadenie, nakoniec sa však podarilo presadiť len smernicu. Tá má dopĺňať súčasnú smernicu 93/83/EHS, tzv. káblovú a satelitnú smernicu a prináša aj viacero zaujímavých zmien. Jej primárnym cieľom je zlepšiť cezhraničný prístup k televíznym a rozhlasovým programom kvôli zmene spôsobu ich rozširovania vďaka rýchlemu vývoju digitálneho prostredia a internetu. Úprava v smernici 93/83/EHS sa totiž týka len cezhraničného satelitného vysielania a káblovej retransmisie programov.

---

²⁰ Napríklad okolnosti prijímania smernice o autorskom práve na jednotnom digitálnom trhu, t. j. smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17.4.2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (Ú. v. L 130). Bližšie aj s odkazmi na ďalšie zdroje ADAMOVÁ, Z. Autorské právo z hľadiska návrhu smernice o autorskom práve. In: ADAMOVÁ, Z. (ed.). *Nové technológie, internet a duševné vlastníctvo* 3. Trnava: Typi Universitatis Tyrnaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied, 2019, s. 113 – 150.

2.2 Princíp krajiny pôvodu

Na potreby umožnenia licencovania práv k programom, ktoré chcú vysielatelia ponúkať prostredníctvom ich catch-up služieb a iných online lineárnych služieb a služieb na požiadanie,²¹ smernica 2019/789 zavádza princíp krajiny pôvodu aj pre iné ako satelitné vysielania, konkrétne pre niektoré online použitia. Cieľom je, aby mohli byť služby súbežného vysielania, spätného sledovania a iné doplnkové online služby²² dostupné naprieč celou Európskou úniou, i keď štandardne by sa mal získať súhlas pre každé územie, na ktorom sa služby poskytujú.²³ Režim sa bude vzťahovať aj v takom prípade, ak budú mať používatelia k doplnkovým službám prístup nezávisle od služby vysielania bez toho, aby museli vopred získať prístup k službe vysielania, napríklad prostredníctvom predplatného.²⁴

Nadalej bude potrebné vysporiadať práva k hlavnému vysielaniu v tom štáte alebo v tých štátoch, kde sa vysielanie uskutočňuje. Doplnkové služby, ktoré budú dostupné online, sa však vysporiadajú len v tom členskom štáte, kde má vysielateľ hlavné sídlo (*angl.* principal establishment).

Smernica 2019/789 však zásadu krajiny pôvodu limituje aj vo vzťahu ku konkrétnym typom programov. Popri rozhlasových vysielaniach sú to len niektoré televízne programy. Nimi sú spravodajské a publicistické programy, ako aj vlastná produkcia vysielateľov, ktorú v plnom rozsahu sami financovali (vrátane financovania z verejných zdrojov). Vylúčená je tak produkcia, ktorú vysielateľ zadá producentom, ktorí sú nezávislí od vysielateľa, aj koprodukciami. Zásada krajiny

---

²¹ Zásada krajiny pôvodu sa nevzťahuje na nelineárne služby vrátane služby samotného videa na požiadanie (VoD).

²² V zmysle recitálu 8 smernice 2019/789 sa inými doplnkovými službami rozumejú služby poskytujúce prístup k materiálu, ktorý obohacuje alebo inak dopĺňa vysielanie televíznych a rozhlasových programov vysielané vysielateľmi, vrátane upútaviek na obsah príslušného programu, jeho rozšírenia, doplnenia alebo recenzie.

²³ I keď sa v smernici používa pojem „služba“, z autorskoprávneho hľadiska ide o použitie obsahu s cieľom sprístupniť ho.

²⁴ Recitál 8 smernice 2019/798.

pôvodu sa nevzťahuje ani na televízne vysielanie športových podujatí.

V smernici 2019/789 sa použila formulácia, že predmetné programy sa „na účely výkonu autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom“ posudzujú „akoby sa uskutočňovali výhradne v členskom štáte, v ktorom má vysielateľ svoje hlavné sídlo“. V tejto súvislosti treba poukázať na dva aspekty, a to ako treba chápať termín „výkon“ (angl. exercising) a aké má praktické implikácie to, že sa prípad posudzuje akoby sa vysielanie uskutočňovalo výhradne v danom členskom štáte.

Čo sa týka výkonu práv, treba sa zaoberať najmä tým, ako sa bude riešiť prípad, ak vysielateľ vôbec nevysporiada práva k doplnkovým službám. Poruší práva len v tom štáte, v ktorom má svoje hlavné sídlo, alebo v každom štáte, v ktorom došlo k neoprávnenému použitiu? Pojem „výkon“ práv má v slovenskom jazyku pomerne široký význam, pričom zahrnúť pod neho možno ako zmluvné vysporiadanie, tak aj následnú ochranu. V judikatúre Súdneho dvora EÚ sa zase uvádza, že ochranu nositeľov práv treba vykladať extenzívne.²⁵

V recitáli 9 sa však spresňuje, že zásada krajiny pôvodu by sa mala vzťahovať „na vysporiadanie všetkých práv, ktoré sú potrebné na to, aby vysielateľ mohol verejne prenášať alebo sprístupňovať verejnosti svoje programy pri poskytovaní doplnkových online služieb“.²⁶ Zásada krajiny pôvodu by sa mala výlučne uplatňovať na účely poskytovania doplnkovej online služby, prístupu k nej alebo jej používania. Z uvedeného vyplýva, že sa uvedená zásada nebude aplikovať pri porušovaní práv. Treba tiež dodať, že aplikácia zásady nemá viesť k vzniku *povinnosti*

---

²⁵ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 16.7.2009 vo veci C-5/08 Infopaq International A/S proti Danske Dagblades Forening, EU:C:2009:465, bod 43. Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 1.12.2011 vo veci C-145/10 Eva-Maria Painer proti Standard VerlagsGmbH, Axel Springer AG, Süddeutsche Zeitung GmbH, Spiegel-Verlag Rudolf Augstein GmbH & Co KG, Verlag M. DuMont Schauberg Expedition der Kölnischen Zeitung GmbH & Co KG, EU:C:2011:798, bod 96. Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 16.11.2016 vo veci C-301/15 Marc Soulier, Sara Doke proti Premier ministre, Ministre de la Culture et de la Communication, za účasti: Société française des intérêts des auteurs de l'écrit (SOFIA), Joëlle Wintrebert a i., EU:C:2016:878, bod 30.

²⁶ V anglickom jazyku sa používa pojem „clearance“.

vysielateľov verejne prenášať alebo sprístupňovať verejnosti programy v rámci doplnkových služieb ani *povinnosti* poskytovať doplnkové online služby v inom členskom štáte, než je štát, v ktorom majú svoje hlavné sídlo.²⁷ Je len nástrojom na uľahčenie vysporiadania práv s cieľom zamedziť fragmentácii trhu s online doplnkovými službami.

Druhou otázkou, ktorú sme si položili, je, aké to má praktické implikácie, že sa prípad posudzuje „akoby“ sa vysielanie uskutočňovalo výhradne v danom členskom štáte. Vyššie sme si zodpovedali, že pôjde najmä o vec zmluvného vysporiadania vzťahov medzi vysielateľom a nositeľom práv, ktorý bude často zastúpený organizáciou kolektívnej správy. Preto je relevantná najmä otázka výšky odmeny za použitie.

V smernici 2019/789 sa osobitne neupravuje otázka výšky licenčnej odmeny, resp. iné náležitosti zmluvy. V jej recitáli 12 sa však upravuje, že strany si pri stanovovaní výšky platby za predmetné práva zohľadnia *všetky* aspekty doplnkovej online služby, ako sú vlastnosti služby vrátane trvania online dostupnosti programov zahrnutých v službe, publikum a jazykové verzie. Z uvedeného vyplýva, že keďže dochádza k vysporiadaniu práv vo vzťahu k viacerým územiám ergo aj širšiemu okruhu subjektov, malo by sa to zohľadniť aj vo výške licenčnej odmeny. Obdobnú úpravu možno nájsť aj v smernici 93/83/EHS, kde sú aspekty služby, ktoré sa majú zohľadniť spomenuté tiež len v recitáli (cf. rec. 17 smernice 93/83/ES). Inými slovami, ak doterajšia prax uplatňovala vo vzťahu k odmene za udelenie licencie pre jedno teritórium určitú výšku odmeny, je pravdepodobné, že prax bude smerovať k navýšeniu tejto sumy. Organizácia kolektívnej správy by následne mala v rámci svojho vyúčtovania zohľadniť túto skutočnosť voči svojim zahraničným partnerom, s ktorými má uzavreté licenčné zmluvy, resp. aj voči tým zahraničným partnerom, ktorí si voči nej nárok uplatnia samostatne.

Neplatí však, že vysielatelia už viac nebudú smieť geoblokovať svoj obsah, aby zabránili tomu, že sa ich vysielania pozerajú na internete vo viacerých alebo všetkých štátoch EÚ. Princíp krajiny pôvodu vzťa-

---

²⁷ Recitál 11 smernice 2019/798.

hujúci sa na doplnkový obsah predstavuje len podporný mechanizmus, nie povinnosť sprístupniť vysielanie online vo všetkých štátoch EÚ. Bude v konečnom dôsledku na vysielateľovi, ktorý sa rozhodne, či šírenie vysielania online bude mať taký vplyv na zisky z reklamy, aby sa mu oplátilo využiť potenciál tejto právnej úpravy naplno. Tým sa predmetná úprava odlišuje od nariadenia o portabilite²⁸ aj nariadenia o geografickom blokovaní, ktoré naopak vo vymedzených prípadoch blokovanie zakazujú.

2.3 Vysporiadanie práv pri vysielaní a retransmisii

Keďže pri vysielaní aj pri retransmisii sa používajú viaceré predmety ochrany, je potrebné, aby si vysielateľ a retransmitter tieto práva vysporiadali. TV vysielateľ do veľkej miery získava práva na použitie priamo od filmových producentov, ktorí mu poskytnú licenciu na použitie záznamu, pričom často spoločne s tým poskytuje aj sublicenciu na všetky predmety ochrany, ktoré sú zahrnuté priamo v danom filme alebo inom predmete ochrany. Pre ostatné prípady platí, že ak nejde o voľné dielo, a vysielateľ nevie získať súhlas na použitie inak (napríklad od nezávislého subjektu správy), je potrebné, aby získal súhlas od organizácií kolektívnej správy.

V prípade vysporiadania práv prostredníctvom organizácie kolektívnej správy získa vysielateľ na prvom mieste súhlas na použitie predmetov ochrany tých nositeľov práv, ktorých zastupuje príslušná organizácia kolektívnej správy (resp. zaplatí odmenu, ak nejde o výlučné, ale len remuneračné právo).²⁹ Do tejto kategórie sa radia tí nositelia práv, ktorí uzavreli s organizáciou kolektívnej správy zmluvu o zastupovaní, alebo tí nositelia práv, ktorí sú zastúpení zahraničnou organi-

---

²⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1128 zo 14.6.2017 o cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu (Ú. v. L 168).

²⁹ Ako príklad možno uviesť právo výkonného umelca na primeranú odmenu za použitie jeho zaznamenaného alebo nezaznamenaného umeleckého výkonu v zmysle § 99 ods. 2 písm. b) a c) AZ.

záciou, ktorá má s národnou organizáciou kolektívnej správy uzavretú recipročnú zmluvu.

Odlišný koncept vysporiadavania práv k vysielaniu sa týka satelitného vysielania pre verejnosť, ktoré sa uskutočňuje súčasne s pozemným vysielaním tej istej organizácie. V zmysle čl. 3 ods. 2 smernice 93/83/EHS platí, že členský štát môže zariadiť, aby sa kolektívna dohoda medzi organizáciou kolektívnej správy a vysielacou organizáciou, týkajúca sa príslušnej kategórie diel, rozšírila na nositeľov práv tej istej kategórie, ktorí nie sú zastúpení danou organizáciou kolektívnej správy. V takom prípade ide o inštitút rozšírenej licencie (*angl.* extended collective license alebo skrátene ECL), keď vysielateľ získa súhlas nielen na použitie repertoáru zastúpených nositeľov práv, ale aj všetkých nezastúpených, s výnimkou tých, ktorí vylúčili aplikáciu takejto rozšírenej licencie. Smernica 93/83/EHS však umožňuje tento režim licencovania len vo vzťahu k vysporiadaniu práv k satelitnému vysielaniu pre verejnosť, ktoré sa uskutočňuje súčasne s pozemným vysielaním tej istej vysielacej organizácie. Dokonca uvedené neplatí pre kinematografické diela vrátane diel vytvorených procesom analogickým s kinematografiou (čl. 3 ods. 3 smernice 93/83/EHS), čo predstavuje významnú zložku televízneho vysielania.

Slovenská právna úprava však ide zásadne nad rozsah smernice 93/83/EHS, ale aj smernice 2001/29/ES, keď umožňuje aplikáciu rozšírenej licencie na diela vrátane filmových diel na spôsoby použitia definované v § 80 AZ. To zahŕňa aj vysielanie diel vrátane vysielania prostredníctvom satelitu (t. j. nielen vtedy, keď sa satelitné vysielanie uskutočňuje súčasne s pozemným vysielaním).³⁰ Na druhej strane takýto režim môže byť pre vysielateľov veľmi výhodný, pretože limituje prípady, keď by mohli zasahovať do práv tretích osôb tým, že by používali nejaký obsah nelegálne. Vysielateľ tak zvyčajne kombinuje individuálne vysporiadanie práv s kolektívnym výkonom prostredníctvom organizácií kolektívnej správy.

---

³⁰ K tomu kriticky ADAMOVÁ, Z., HAZUCHA, B. *Autorský zákon. Komentár*. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 589. GERA, M. Extended collective licensing under the new Slovak Copyright Act, 2016, 11, *J intel Prop L & Prac*, s. 170 – 171.

Čo sa týka následného použitia vysielania, tak vysielatelia tradične nebývajú zastúpení organizáciou kolektívnej správy, ale spravujú si svoje práva k vysielaniu samostatne. Na použitie vysielania preto treba získať súhlas priamo od nich na individuálnej báze. Vo vzťahu ku káblovej retransmisii sa však uplatňuje tzv. povinná kolektívna správa, keď nositeľ práv nie je oprávnený spravovať si svoje práva individuálne a organizácia kolektívnej správy udeľuje súhlas aj na použitie predmetov nezastúpených nositeľov práv, resp. za týchto nositeľov práv vyberá primeranú odmenu.³¹ Z európskeho práva vyplýva, že káblový operátor musí vysporiadať práva k dielam a iným predmetom ochrany prostredníctvom organizácie kolektívnej správy (čl. 9 smernice 93/83/EHS). Uvedené neplatí pre práva vykonávané vysielacou organizáciou vo vzťahu k jej vlastnému vysielaniu bez ohľadu na to, či sú príslušné práva jej vlastné alebo či na ňu boli prenesené inými nositeľmi autorských práv alebo práv súvisiacich s autorským právom (čl. 10 smernice 93/83/EHS). To znamená, že v zmysle smernice si vysielateľ môže práva k vlastnému vysielaniu vysporiadať s káblovým operátorom priamo, nie prostredníctvom organizácie kolektívnej správy.

Nová smernica prináša zmeny aj v oblasti vysporiadania práv. Členské štáty majú totiž zabezpečiť, aby nositelia práv vykonávali svoje právo udeliť alebo odmietnuť súhlas na retransmisiiu iba prostredníctvom organizácie kolektívnej správy (vrátane retransmisie prostredníctvom služieb prístupu k internetu v spravovanom prostredí alebo prostredníctvom IPTV s uzavretým okruhom). To znamená, že povinná kolektívna správa sa bude uplatňovať nielen vo vzťahu ku káblovej retransmisii autorských diel a iných predmetov ochrany, ako je to v súčasnosti, ale aj na služby retransmisie poskytované inými spôsobmi, napríklad televíziou s internetovým protokolom (IPTV), satelitom, pozemskou digitálnou sieťou alebo online technológiami.

V tejto súvislosti teda dôjde zrejme k novelizácii ustanovenia § 80 AZ, v zmysle ktorého už viac nebude možné na prípady udeľovania súhlasu na retransmisiiu aplikovať rozšírenú licenciu a § 146 ods. 2 AZ, do ktorého bude tento spôsob použitia inkorporovaný ako povinne

---

³¹ Ustanovenie § 146 ods. 2 písm. d) a f) AZ.

kolektívne spravované právo. Smernica tiež predpokladá, že v prípadoch, keď existuje viac než jedna organizácia kolektívnej správy, ktorá spravuje práva určitej kategórie pre dané územie členského štátu, by malo byť úlohou príslušného členského štátu, aby určil, ktorá organizácia, resp. organizácie kolektívnej správy majú právo udeliť alebo odmietnuť súhlas na retransmisiiu. Aktuálne je takýto režim *one-stop-shop* fungovania nastavený len v prípade technického predvedenia alebo verejného prenosu v prevádzkarňach a v prípade výberu náhrad odmien (§ 175 AZ). Uvedený režim však so sebou v praxi prináša veľké množstvo právnych otázok aj konkrétnych sporov, preto bude na zákonodarcovi, aby pri transpozícii novej smernice dbal na prijatie takého znenia, ktoré maximálne využije potenciál novej európskej úpravy.

3. POUŽITIE VYSIELANIA A V ŇOM ZAHRNUTÝCH PREDMETOV DUŠEVNÉHO VLASTNÍCTVA

Podľa § 125 ods. 3 AZ sa použitím vysielania rozumie verejný prenos vysielania, ak sa uskutočňuje na miestach, ktoré sú verejnosti prístupné za vstupný poplatok, vyhotovenie záznamu vysielania, vyhotovenie rozmnoženiny záznamu vysielania, verejné rozširovanie záznamu vysielania alebo jeho rozmnoženiny prevodom vlastníckeho práva, retransmisia vysielania a sprístupňovanie záznamu vysielania verejnosti. S ohľadom na online použitie vysielania sa v tejto časti zameriame najmä na verejný prenos (čo zahŕňa okrem vysielania aj retransmisiiu, sprístupňovanie verejnosti aj iný verejný prenos) a na vyhotovenie rozmnoženiny.

3.1 Verejný prenos

Z hľadiska autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom je základným spôsobom online použitia verejný prenos (*angl.* communication to the public). Rozsah tohto práva však treba rozlíšiť vo vzťa-

hu k použitiu autorských diel a vo vzťahu k iným predmetom ochrany, osobitne aj k vysielaniu.

Vysielateľ vykonáva na prvom mieste práva k vysielaniu. Má právo svoje vysielanie použiť a udeliť súhlas na jeho použitie (§ 125 AZ). Okrem toho však môže vykonávať práva aj k iným predmetom ochrany, ktoré sú vo vysielaní zaradené. K takejto situácii môže dochádzať v závislosti od národnej právnej úpravy, najmä však vtedy, keď vysielateľ vykonáva autorské práva k zamestnaneckému dielu, keď vykonáva práva k dielu na základe iného osobitného režimu, alebo keď naňho boli práva prevedené, postúpené, resp. ak vykonáva práva na základe široko koncipovanej licenčnej zmluvy.

Ak vysielateľ vykonáva výlučné právo k vysielanému autorskému dielu, vykonáva aj výlučné právo na verejný prenos tohto diela. V rámci uvedeného práva je potom zahrnuté právo na vysielanie, retransmisiu, sprístupňovanie verejnosti (*angl.* making available), aj iný verejný prenos.

Všeobecne možno konštatovať, že pod vplyvom judikatúry Súdneho dvora EÚ sa rozširuje pojem verejný prenos aplikáciou konceptu „novej verejnosti“. Koncept novej verejnosti zaviedol Súdny dvor EÚ pri výklade pojmu verejný prenos najprv vo vzťahu k analógovému prostrediu, neskôr aj digitálnemu prostrediu. Menovať možno napríklad rozhodnutia C-306/05 *SGAE*,³² C-466/12 *Svensson*,³³ C-348/13 *BestWater*,³⁴ C-160/15 *GS Media*,³⁵ C-610/15 *Ziggo*,³⁶ C-161/17 *Cordoba*³⁷ a ďalšie.³⁸ Vzhľadom na vysielanie a novú verejnosť však možno osobitne

³² Rozsudok Súdneho dvora zo 7.12.2006 vo veci C-306/05 *Sociedad General de Autores y Editores de España (SGAE) proti Rafael Hoteles SA*. ZR 2006 I-11519.

³³ Rozsudok Súdneho dvora z 13.2.2014 vo veci C-466/12 *Nils Svensson a i. proti Retriever Sverige AB*. EU:C:2014:76.

³⁴ Rozsudok Súdneho dvora z 21.10.2014 vo veci C-348/13 *BestWater International GmbH proti Michael Mebes a Stefan Potsch*. EU:C:2014:2315.

³⁵ Rozsudok Súdneho dvora z 8.9.2016 vo veci C-160/15 *GS Media BV proti Sanoma Media Netherlands BV a i.* EU:C:2016:644.

³⁶ Rozsudok Súdneho dvora z 14.6.2017 vo veci C-610/15 *Stichting Brein proti Ziggo BV a XS4All Internet BV*. EU:C:2017:456.

³⁷ Rozsudok Súdneho dvora zo 7.8.2018 vo veci C-161/17 *Land Nordrhein-Westfalen proti Dirk Renckhoff*, EU:C:2018:634.

³⁸ Pre komplexnosť témy „nová verejnosť“ nie je možné sa jej venovať na úrovni tohto

zdôrazniť závery Súdneho dvora vo veci C-403/08 a C-429/08 *FAPL* (bod 197),³⁹ týkajúcej sa príjmu vysielania prostredníctvom satelitných dekodérových kariet zákonne uvádzaných na trh v jednom členskom štáte, ale používané v inom členskom štáte, veci C-431/09 a C-432/09 *Airfield a Canal Digitaal* (bod 72),⁴⁰ týkajúcej sa povinnosti poskytovateľa satelitného balíčka získať súhlas nositeľov na prenos televíznych programov, či veci C-275/15 *ITV*⁴¹ o retransmisii televíznych vysielaní komerčných televízií treťou stranou prostredníctvom internetu.

Vo vzťahu k prístupu k internetovým streamingovým stránkam sa otázkou verejného prenosu zaoberal Súdny dvor EÚ aj vo veci C-527/15 *Filmspeler*.⁴² Toto označenie sa vzťahuje na multimedialny prehrávač, do ktorého sú nainštalované doplnky obsahujúce hypertextové odkazy na internetové stránky, na ktorých boli bez súhlasu nositeľov práv priamo sprístupnené diela chránené autorským právom, ako sú filmy, seriály a živé vysielania. Súdny dvor EÚ rozhodol, že aj samotný predaj takéhoto multimedialneho prehrávača sa považuje za verejný prenos v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES.

článku do hĺbky, preto na tomto mieste len odkazujeme na ďalšie zdroje, napríklad KOO, J. *The Right of Communication to the Public in EU Copyright Law*. Bloomsbury Publishing, 2019. Kriticky KARAPAPA, S. The Requirement for A „New Public“ in EU Copyright Law. *European Law Review*, 2017, 1, s. 63 – 81. In: SSRN [online] https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3047062 [31.12.2019]. HUGENHOLTZ, P. B., van VELZE, S. *Communication to a New Public? Three Reasons Why EU Copyright Law Can Do Without a „New Public“*. 2016. In: SSRN [online] https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2811777 [31.12.2019].

³⁹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4.10.2011 v spojených veciach C-403/08 Football Association Premier League Ltd a i. proti QC Leisure a i. a C-429/08 Karen Murphy proti Media Protection Services Ltd. ZR 2011 I-09083.

⁴⁰ Rozsudok Súdneho dvora z 13.10.2011 v spojených veciach C-431/09 Airfield NV, Canal Digitaal BV proti Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers CVBA (Sabam) a C-432/09 Airfield NV proti Agicoa Belgium BVBA a Canal Digitaal, EU:C:2011:648, bod 79.

⁴¹ Rozsudok Súdneho dvora z 1.3.2017 vo veci C-275/15 ITV Broadcasting Ltd a i. proti TVCatchup Ltd a i. EU:C:2017:144.

⁴² Rozsudok Súdneho dvora z 26.4.2017 vo veci C-527/15 Stichting Brein proti Jack Frederik Willems. EU:C:2017:300.

Na uvedené rozhodnutie nadviazal Súdny dvor EÚ aj v ďalšom rozhodnutí vo veci C-610/15 *Ziggo*, v ktorom rozhodol, že pojem verejný prenos sa má vykladať v tom zmysle, že za okolností ako vo veci samej zahŕňa sprístupnenie a správu platformy vzájomného poskytovania na internete, ktorá tým, že indexuje metaúdaje o chránených dielach a poskytuje vyhľadávač, umožňuje používateľom tejto platformy nájsť dané diela a vzájomne si ich poskytovať v rámci siete výmeny údajov medzi používateľmi (peer-to-peer).

Vo vzťahu k vysielaniu a jeho online použitiu vysielateľ vykonáva iba právo na sprístupňovanie (aplikovateľné iba na záznam vysielania), retransmisiu a právo na verejný prenos. Posledné menované sa však aplikuje, iba ak sa vysielanie uskutočňuje na miestach, ktoré sú prístupné verejnosti za vstupný poplatok. Týmto spôsobom použitia sa zaoberal aj Súdny dvor vo veci C-641/15 *Verwertungsgesellschaft Rundfunk*, v ktorom zodpovedal otázku, či je vysielanie prostredníctvom televízneho prijímača umiestneného v hotelovej izbe šírením uskutočneným na mieste prístupnom verejnosti za vstupné. Dospel však k opačnému záveru, pričom konštatoval, že šírenie vysielaní prostredníctvom prijímačov v hotelových izbách nepatrí do pôsobnosti výhradného práva vysielacích organizácií upraveného v článku 8 ods. smernice 2006/115/ES.⁴³ Rozsah výlučných autorských práv je teda v tomto smere širší ako rozsah výlučných práv k vysielaniu.

Rozsahom výlučných práv k vysielaniu sa zaoberal Súdny dvor aj v rozhodnutí C-279/13 *C More Entertainment*,⁴⁴ v ktorom konštatoval, že z hľadiska európskeho práva nezahŕňa právo na sprístupňovanie verejnosti prenos cez internet v reálnom čase. Išlo o spor plateného televízneho kanála spoločnosti C More Entertainment, ktorá okrem iného na svojej internetovej stránke za poplatok vysielala zápasy ľadového hokeja v priamom prenose. Pán Sandberg vytvoril na svojej internetovej stránke hypertextové odkazy umožňujúce obísť systém poplatkov,

⁴³ Rozsudok Súdneho dvora zo 16.2.2017 vo veci C-641/15 *Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH* proti *Hettegger Hotel Edelweiss GmbH*, EU:C:2017:131.

⁴⁴ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 26.3.2015 vo veci C-279/13 *C More Entertainment AB* proti *Linusovi Sandbergovi*, EU:C:2015:199.

ktoré stanovila spoločnosť C More Entertainment, pričom po kliknutí na tieto odkazy mali používatelia bezplatný prístup k hokejovým zápasom, ktoré v priamom prenose vysielala táto spoločnosť. Treba pritom uviesť, že švédsku právnu úpravu je širšia ako článok 3 ods. 2 smernice 2001/29/ES, keďže na rozdiel od tohto ustanovenia smernice sa ochrana priznaná švédskym právom neobmedzuje na sprístupnenie na „požiadanie“.⁴⁵

Súdny dvor v danej veci poukázal na to, že výraz sprístupňovanie verejnosti v zmysle čl. 3 smernice 2001/29/ES sa týka interaktívnych prenosov na požiadanie, ktoré sú práve charakterizované tým, že každý môže do nich vstúpiť z miesta a v čase, ktoré si sám zvolí. Tak to nie je v prípade priamych prenosov vysielaných na internete, akými sú dotknuté prenosy vo veci samej.⁴⁶ Konštatoval, že článok 3 ods. 2 smernice 2001/29/ES sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá rozširuje výlučné právo vysielacích organizácií uvedených v článku 3 ods. 2 písm. d) na verejné prenosy, ktoré by mohli predstavovať priame prenosy športových zápasov na internete, akými sú priame prenosy dotknuté vo veci samej, za predpokladu, že takýmto rozšírením nie je porušená ochrana autorského práva. Inými slovami v danej veci išla švédsku právnu úpravu ďalej ako európske právo, keď rozšírila právo na verejný prenos aj o taký prípad, ktorý smernica neupravuje.

Keď porovnáme európsku úpravu [čl. 3 ods. 2 písm. d) smernice 2001/29/ES] so slovenskou právnou úpravou v tejto oblasti, môžeme konštatovať, že slovenský autorský zákon vo vzťahu k priamemu prenosu neuplatňuje ani právo na verejný prenos, ani právo na sprístupňovanie verejnosti. Právo na verejný prenos sa neaplikuje, keďže vysielateľ má výhradné právo, iba ak sa prenos uskutočňuje na miestach, ktoré sú verejnosti prístupné za vstupný poplatok. Ani právo na sprístupňovanie verejnosti sa neaplikuje kvôli rozporu s definíciou tohto spôsobu použitia. Jednotlivec si totiž nemôže zvoliť čas prístupu k uvedenému obsahu, a navyše toto právo sa aplikuje iba vo vzťahu k záznamu vysie-

⁴⁵ Rozsudok vo veci C-279/13 C More Entertainment, body 10, 11, 12, 19 a 21

⁴⁶ Rozsudok vo veci C-279/13 C More Entertainment, body 26 a 27.

lania („sprístupňovanie záznamu vysielania verejnosti“). Slovenské autorské právo teda neupravuje osobitnú právnu úpravu v tomto ohľade a ani nerozširuje rozsah práva na sprístupňovanie verejnosti na „live“ streaming.

3.1.1 Verejný prenos formou priameho vstupu

Nová smernica 2019/789 rieši aj právne aspekty technického procesu označeného ako „direct injection“, ktorý sa v tejto smernici označuje ako „priamy vstup“ (resp. v judikatúre Súdneho dvora ako „priamy príjem“⁴⁷). Za priamy vstup sa považuje taký technický proces, pri ktorom vysielateľ prenáša signál nesúci programy inej organizácii, než je vysielateľ, a to takým spôsobom, že signál nesúci programy nie je počas tohto prenosu prístupný verejnosti. Inými slovami namiesto svojich programov vzduchom (terestriálne) alebo po kábli ich vysielatelia posielajú rovno distribútorom, ktorí ich prenášajú verejnosti.

Súdny dvor EÚ rozhodoval v roku 2015 prípad distribúcie televíznych programov prostredníctvom technológie známej ako priamy vstup (C-325/14 *SBS Belgium*). Išlo o spor medzi belgickou organizáciou kolektívnej správy (SABAM) a spoločnosťou SBS, ktorá poskytuje komerčné vysielanie, vyrába a distribuuje televízne programy. SBS vysielala svoje relácie výlučne prostredníctvom technológie priameho vstupu. Ide pritom o proces, ktorý má dve fázy, a SBS pri ňom vysielala svoje signály, ktorými sa prenášajú programy, svojim distribútorom prostredníctvom súkromného pripojenia z bodu do bodu. Počas tohto prenosu verejnosť nemôže tento signál prijímať. V nadväznosti na to – prípadne po kódovaní – sprostredkujú distribútori signál svojim predplatiteľom, takže tí si môžu programy pozrieť na svojom televíznom prijímači, prípadne pomocou dekodéra, ktorý im poskytol ich distribútor. V závislosti od dotknutého distribútora sú signály pre-

---

⁴⁷ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-325/14 z 19.11.2015 *SBS Belgium NV* proti *Belgische Vereniging van Auteurs, Componisten en Uitgevers (SABAM)*. EU:C:2015:764.

nášané satelitom, káblom alebo pripojením xDSL. Spornou otázkou potom bolo, či je SBS aj vysielacou organizáciou, ktorá tým, že vysielala prostredníctvom technológie priameho vstupu, uskutočňuje verejný prenos v zmysle článku 3 smernice 2001/29/ES. Alebo naopak, že relevantný verejný prenos uskutočňujú jedine distribútori a iné organizácie podobného typu.⁴⁸

Súdny dvor EÚ opätovne pracoval s konceptom „novej verejnosti“, pričom konštatoval, že predplatelia, ktorí sú adresátmi prenosu uskutočňovanému distribútormi v predmetnej veci sa nemôžu *a priori* považovať za novú verejnosť. Existuje tu totiž len jedna verejnosť, ktorou sú všetci predplatelia každého dotknutého distribútora.⁴⁹ Rozhodol preto tak, že článok 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES sa má vykladať v tom zmysle, že vysielacia organizácia nevykonáva verejný prenos v zmysle tohto ustanovenia, ak vysielala svoje signály prenášajúce programy výlučne pre distribútorov signálov, pričom signály počas prenosu alebo v súvislosti s ním nie sú prístupné verejnosti, a títo distribútori následne poskytujú uvedené signály svojim predplatiteľom, aby si mohli pozrieť relácie.

Súd pritom vychádzal z toho, že prenos uskutočňovaný poskytovateľom nepredstavuje jednoduchý technický prostriedok určený na zaručenie alebo zlepšenie príjmu pôvodného vysielania v oblasti jeho pokrytia, ale že ide o samostatné poskytovanie služieb, ktoré sa uskutočňuje s cieľom dosiahnuť zisk, pričom uvedené osoby neplatia predplatné vysielacej organizácii, ale tomuto poskytovateľovi, a táto cena sa neplatí za prípadné technické služby, ale za prístup k predmetnému prenosu, čiže za diela, ktoré sú predmetom ochrany.⁵⁰

Súd preto pripustil, že nie je vylúčené, že distribútor sa môže nachádzať v nesamostatnej pozícii vo vzťahu k vysielacej organizácii a že jeho distribučné služby majú čisto technickú povahu, takže jeho zásah predstavuje iba technický prostriedok. Skutočnosť, či zásah dotknu-

⁴⁸ Rozsudok vo veci C-325/14 SBS Belgium, body 5 – 9.

⁴⁹ Rozsudok vo veci C-325/14 SBS Belgium, body 27 a 28.

⁵⁰ Analogicky rozsudok vo veci C-431/09 a C-432/09 Airfield a Canal Digitaal, bod 79.

tých distribútorov predstavuje iba technický prostriedok potom musí overiť vnútroštátny súd.

Nová smernica 2019/789 osobitne upravila prenos programov prostredníctvom priameho vstupu v článku 8. Zadefinovala, že v prípade priameho vstupu sa vysielateľ a distribútor signálu považujú za účastníkov *jediného* verejného prenosu, na ktorý musia od nositeľov práv získať súhlas. Členské štáty môžu stanoviť spôsoby na získanie súhlasu od nositeľov práv. Formuláciu uvedeného ustanovenia však nepovažujeme za ideálnu, keďže indikuje, že používateľom chráneného obsahu sú vysielateľ aj distribútor. Zastávam názor, že používateľom je len distribútor, i keď nemožno vylúčiť, že k vysporiadaniu môže v praxi dôjsť aj prostredníctvom vysielateľa. Ak sa členské štáty rozhodnú transponovať smernicu doslovne, možno predpokladať, že bude predmetom dohody, kto z týchto subjektov v praxi vysporiada práva. Vhodnejšie by však bolo transponovať uvedené ustanovenie takým spôsobom, že obaja sú síce účastníkmi jediného verejného prenosu, ale za používateľa sa považuje len jeden z nich.

Do úvahy treba pritom zobrať aj recitál 20 smernice 2019/789, ktorý upravuje, že účasť vysielateľa a distribútora signálu na jedinom verejnom prenose by nemala viesť k vzniku ich spoločnej zodpovednosti. Na druhej strane, ak distribútori signálu vysielateľom poskytujú len technické prostriedky v zmysle citovanej judikatúry Súdneho dvora EÚ na zaistenie príjmu vysielania alebo na zlepšenie tohto príjmu, distribútori signálu by sa nemali považovať za účastníkov verejného prenosu.

3.2 Retransmisia

V kontexte verejného prenosu nemožno opomenúť ani retransmisiiu. Tou sa rozumie súčasné, nezmenené a úplné šírenie vysielaného diela uskutočnené inou osobu, ako je vysielateľ alebo osoba technicky zabezpečujúca vysielanie, ktoré môže byť prijímané verejnosťou prostredníctvom elektronickej komunikačnej siete (§ 29 ods. 1 AZ). Autorský zákon pritom rozlišuje káblovú a inú (digitálnu) retransmisiiu.

Asi svetovo najznámejším prípadom porušovania práv na retransmisiu je americký prípad Aereo.⁵¹ Najvyšší súd USA v ňom rozhodol, že služby poskytované spoločnosťou Aereo umožňujúce predplatiteľom sledovať živé a časovo posunuté vysielanie terestriálnej televízie (v USA označovanej ako „over-the-air“) na zariadeniach pripojených na internet porušujú práva duševného vlastníctva (išlo o webovú stránku, ktorá poskytovala retransmisiu televízneho vysielania cez internet). Aereo bola služba so sídlom v USA, ktorá robila unikátne rozmnoženiny vysielaných programov z individuálnej antény ku každému používateľovi, ktorý o to požiadal. Keď používatelia indikovali voči Aereo, že si želajú pozeráť alebo nahrávať program, vyhotovovali sa rozmnoženiny vysielania (aj keď len na pár sekúnd). Najvyšší súd následne rozhodol, že aj takéto prenos signálu „takmer naživo“ patrí do výlučných práv na verejné vykonanie.⁵²

V EÚ bol zase známy prípad TVCatchup (*C-607/11 ITV Broadcasting*),⁵³ ktorý sa týkal poskytovania služieb televízneho vysielania, ktoré umožňovali používateľom prijímať prostredníctvom internetu televízne vysielanie „naživo“. Išlo fakticky o online TV streaming ako obdobu káblovej retransmisie.⁵⁴ Spoločnosť TV Catchup pri poskytovaní takejto služby pritom garantovala, že používatelia týchto ich služieb majú prístup iba k obsahu, ktorý už majú právo pozeráť legálne

---

⁵¹ American Broadcasting Cos., Inc. proti Aereo, Inc. 573 U.S. 431 (2014).

⁵² GIBLIN, R., GINSBURG, J.C. Asking the Right Questions in Copyright Cases: Lessons from Aereo and its International Brethren. *Columbia Law & Economics Working paper*, č. 504, 2014. [online] https://scholarship.law.columbia.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2897&context=faculty_scholarship [31.12.2019].

⁵³ Rozsudok Súdneho dvora zo 7.3.2013 vo veci C-607/11 ITV Broadcasting Ltd and Others v TVCatchUp Ltd. EÚ:C:2013:147.

⁵⁴ Hazucha poukazuje na to, že hoci sú tradičná káblová retransmisia a online streaming televízneho vysielania veľmi obdobné činnosti, existuje medzi nimi viacero významných technických rozdielov. Z toho aj pramenia právne otázky, ako túto činnosť správne posúdiť. HAZUCHA, B. Úloha súdov pre reguláciu nových technológií autorským právom: Nové formy prenosu televízneho vysielania cez internet. In: ADAMOVIČ, Z. (ed.). *Nové technológie, internet a duševné vlastníctvo*. Typi Universitatis Tyrnaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied, 2014, s. 37 a nasl.

v Spojenom kráľovstve prostredníctvom ich televíznej licencie. Medzi podmienky, s ktorými museli používatelia súhlasiť, tak patrilo získanie platnej televíznej licencie a obmedzenie využívania služieb TVCatchup na Spojené kráľovstvo, čo si poskytovateľ služby mohol overiť aj po technickej stránke. Napriek všetkým takýmto opatreniam a bez ohľadu na skutočnosť, že sa predplatelia nachádzali v oblasti príjmu tohto terestriálneho televízneho vysielania, že ho mohli legálne prijímať na televízny prijímač a že TVCatchup (na rozdiel od Aereo) nenapájal každého predplatiteľa na samostatnú anténu, ale prijímal prenos individuálne, Súdny dvor rozhodol, že v danom prípade ide o retransmisiu diel zahrnutých do terestriálneho televízneho vysielania.

Zaujímavé tiež je, ako sa Súdny dvor vysporiadal s konceptom novej verejnosti, ktorý bol popísaný vyššie. Uznal, že situácie posudzované vo veciach, v ktorých boli vydané skoršie rozsudky vo veciach C-306/05 *SGAE* (bod 40), C-403/08 a C-429/08 *FAPL* (bod 197), ako aj C-431/09 *Airfield a Canal Digitaal* (bod 72), sa zreteľne líšia od situácie, ktorá nastala vo veci týkajúcej sa TVCatchup. V citovaných veciach Súdny dvor totiž posudzoval situácie, v ktorých operátor svojím vedomým sprostredkovaním sprístupnil televízne vysielanie obsahujúce chránené diela novej verejnosti, ktorú dotknutí autori nebrali do úvahy pri udelení súhlasu k dotknutému prenosu televízneho vysielania. Vec TVCatchup sa naopak týka prenosu diel zahrnutých do terestriálneho televízneho vysielania a sprístupnenia tých istých diel na internete. Dotknutí autori musia udeliť individuálny a samostatný súhlas pre každý z týchto dvoch prenosov, keďže každý z nich sa prenáša za špecifických technických podmienok a líšia sa aj spôsoby retransmisie chránených diel, a každý z nich je určený verejnosti. Za týchto podmienok sa už netreba ďalej zaoberať podmienkou novej verejnosti.

3.3 Vyhotovenie rozmnoženiny

V súvislosti s použitím vysielania a predmetov v ňom zahrnutých nemožno obísť otázku vyhotovovania rozmnoženín vysielania v digitálnom prostredí, a to najmä keď ide o nahrávanie obsahu alebo

o vytváranie archívu, resp. o poskytovanie rozličných služieb archívu umožňujúcich sledovanie programu v inom čase, čo sa aplikuje primárne na televízne vysielanie s cieľom pozrieť si ho neskôr.

Nahrávanie obsahu používateľom sa v princípe realizuje prostredníctvom personálneho videorekordéra (*angl.* Personal Video Recorder, skrátene PVR) alebo prostredníctvom sieťového personálneho videorekordéra (*angl.* Network Personal Video Recorder, skrátene NPVR), teda istý virtuálny videorekordér (digitálny videorekordér na diaľku). V druhom spomínanom prípade ide potom o záznam vyhotovený poskytovateľom príslušnej online služby alebo jej koncovým používateľom. Otázka je, či na takúto činnosť treba súhlas nositeľov práv, alebo či sa môže aplikovať výnimka na vyhotovenie rozmnoženiny pre súkromnú potrebu.⁵⁵ Na Slovensku je táto výnimka zahrnutá v § 42 AZ, ktorý upravuje, že do autorského práva nezasahuje fyzická osoba, ktorá bez súhlasu autora použije dielo vyhotovením rozmnoženiny na svoju súkromnú potrebu na účel, ktorý nie je priamo ani nepriamo obchodný.

Na princípe virtuálneho videorekordéra funguje napríklad aj spoločnosť VCAST, ktorá poskytuje svojim zákazníkom na internete systém vyhotovovania videozáznamu do virtuálneho ukladacieho priestoru (cloud) televíznych vysielaní talianskych staníc, ktoré vysielajú terestriálne. V praxi si používateľ vyberie vysielanie na internetovej stránke spoločnosti VCAST, na ktorej je program televíznych kanálov zahrnutých v službe, ktorú táto spoločnosť poskytuje. Používateľ môže označiť konkrétne vysielanie alebo časový rámec. Následne systém spravovaný spoločnosťou VCAST zachytí televízny signál svojimi vlastnými anténami a vyhotoví záznam používateľom zvoleného časového úseku vybraného vysielania v ukladačom priestore údajov v cloude. Tento ukladač priestor si táto spoločnosť kúpila od ďalšieho

---

⁵⁵ Hazucha vo svojom článku poukazuje na viaceré súvisiace zahraničné súdne rozhodnutia. HAZUCHA, B. Úloha súdov pre reguláciu nových technológií autorským právom: Nové formy prenosu televízneho vysielania cez internet. In: ADAMOVIČ, Z. (ed.). *Nové technológie, internet a duševné vlastníctvo*. Typi Universitatis Tyrnaviensis, spoločné pracovisko Trnavskej univerzity v Trnave a Vedy, vydavateľstva Slovenskej akadémie vied, 2014, s. 37 a nasl.

poskytovateľa. Aktivita spoločnosti VCAST sa dostala až pred Súdny dvor EÚ (C-265/16 VCAST), ktorý sa zaoberal tým, či sa takáto činnosť môže podradiť pod výnimku z autorského práva na vyhotovenie rozmnoženiny predmetov ochrany na súkromné účely.⁵⁶ Podľa jeho názoru smernica 2001/29/ES bráni vnútroštátnej úprave, ktorá podnikateľskému subjektu dovoľuje, aby jednotlivcom poskytoval službu umožňujúcu vyhotovovať na diaľku v cloude v režime *cloud computing* rozmnoženiny diel chránených autorským právom na súkromné použitie, a to aktívnym zásahom do vyhotovovania týchto rozmnoženín, bez súhlasu nositeľa práv.

Súd pochopil prípad tak, že je to poskytovateľ služieb (v danom prípade spoločnosť VCAST), ktorý zaznamenáva vysielania a poskytne ich svojim zákazníkom na internete. Fakticky to teda nie je používateľ, ale VCAST, ktorý používa predmety ochrany, a na takéto použitie formou verejného prenosu musí získať súhlas na použitie.

3.4 Osobitné výnimky a obmedzenia súvisiace s vysielaním a v ňom zahrnutých predmetov

Slovenský autorský zákon upravuje, že všetky všeobecné výnimky a obmedzenia sú aplikovateľné aj na právo vysielateľov. Nie všetky môžu byť aj skutočne aplikovateľné, ale do úvahy treba zobrať najmä použitie vysielania na účely citovania, karikatúry, paródie, pastišu, použitie vysielania na informačné účely, vyhotovenie záznamu vysielania vysielateľom, vyhotovenie vysielania na súkromný účel, použitie vysielania na účely vyučovania a na výskum, použitie vysielania počas školských predstavení, použitie vysielania pre potreby osôb zo zdravotným postihnutím, použitie vysielania v rámci náboženských a úradných obradov a sviatkov, použitie vysielania prostredníctvom terminálu, na archívne účely a na úradné účely. Bez súhlasu možno použiť vysielanie aj vtedy, keď má použitie len minimálny ekonomický význam, ako je

---

⁵⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 29.11.2017 vo veci C-265/16 VCAST Limited proti RTI SpA, EÚ:C:2017:913.

to v prípade dočasnej rozmnoženiny vysielania, náhodného použitia vysielania a použitia vysielania počas opráv a predvedenia prístroja.

Osobitne relevantnou výnimkou vo vzťahu k vysielaniu je výnimka, podľa ktorej vysielateľ nezasahuje do autorského práva, ak bez súhlasu autora vyhotovuje dočasnú rozmnoženinu diela prostredníctvom svojich vlastných zariadení a na účely svojho vlastného vysielania (§ 40 AZ). Uvedené sa vzťahuje aj na použitie predmetov chránených právami súvisiacimi s autorským právom. Výnimka sa vzťahuje na dve základné situácie. V prvom prípade ide o klasickú nahrávku živého vysielania, ktoré sa má reprízovať neskôr, alebo pri viacerých časových pásmach, aby sa vysielalo v určitý čas v danom časovom pásme. Druhým prípadom je predhratie vysielania na účely jeho vysielania zo záznamu (napr. nahrať záznamu, ktorý sa má odvysielať vo večerných hodinách zo záznamu). V takom prípade by síce nešlo o záznam vysielania, lebo vysielanie sa ešte neuskutočnilo. Avšak aj vyhotovenie takejto rozmnoženiny možno podradiť pod predmetnú výnimku, ak pôjde o dočasný záznam diela, prostredníctvom vlastného zariadenia a na účel vlastného vysielania.

Vysielateľ musí vyhotoviť záznam prostredníctvom vlastného zariadenia a na účel vlastného vysielania. Vlastné zariadenia vysielateľa zahŕňajú zariadenia akejkoľvek tretej osoby, ktorá koná v mene alebo v rámci zodpovednosti tohto vysielateľa (*C-510/10 DR a TV2 Danmark*). Zaznamenané dielo sa nemôže použiť inak ako na účel vlastného vysielania. To znamená, že je okrem iného vylúčené, aby vysielateľ záznam diela poskytoval tretej osobe alebo ho použil na iný účel ako jeho vlastné vysielanie. Zo systematického výkladu zákona vyplýva, že použité dielo pritom nemusí byť zverejnené [§ 18 ods. 2 písm. a) v spojení s § 6 ods. 1]. To sa môže týkať napríklad premiéry diela, z ktorého sa vyhotoví záznam na účely jeho neskoršieho vysielania. V ostatných prípadoch však zvyčajne pôjde o použitie zverejneného diela.

Z hľadiska formulácie daného ustanovenia však treba namietať, že správne má ísť len o použitie diel, ktoré sú súčasťou vysielania vysielateľa, a nie o akékoľvek diela. Na druhej strane sa výnimka vzťahuje len na vyhotovenie rozmnoženiny a nie na jeho odvysielanie alebo iné šírenie, čo je aj z hľadiska európskeho práva v poriadku. I keď zákon

upravuje ako spôsob použitia „vyhotovenie záznamu diela“, z hľadiska § 19 ods. 4 ide o vyhotovenie rozmnoženiny (§ 21).⁵⁷

Súdny dvor sa vyjadroval k otázke aplikácie výnimiek a obmedzení aj vo veci C-527/15 *Filmspeler*, označeného podľa názvu multimediálneho prehrávača, ktorý slúži ako sprostredkovacie zariadenie medzi zdrojom obrazových a/alebo zvukových signálov na jednej strane a televíznou obrazovkou na druhej strane. Na tomto prehrávači boli nainštalované doplnky, ktoré obsahujú hypertextové odkazy, ktoré, ak sa spustia televíznym ovládačom od uvedeného multimediálneho prehrávača, odkazujú na internetové streamingové stránky prevádzkované tretími osobami, ktoré umožňujú prístup k digitálnym obsahom. Takto boli sprístupnené predmety ochrany, ako sú filmy, seriály aj živé vysielania. Osoby, ktoré si zakúpili multimediálny prehrávač Filmspeler, tak mohli pristupovať ku chránenému obsahu v rámci dotknutého streamingového vysielania diel na internete.⁵⁸ Súdny dvor v danej veci konštatoval, že v takomto prípade dochádza k verejnému prenosu v zmysle čl. 3 ods. 1 smernice 2001/29/ES, pričom nepripustil, že by v danom prípade mohlo ísť o vyhotovenie dočasnej rozmnoženiny diela na multimediálnom prehrávači získaného zo streamingového vysielania na internetovej stránke tretej osoby v rozsahu výnimky v zmysle čl. 5 ods. 1 smernice 2001/29/ES (uvedený článok je transponovaný do § 54 AZ).

⁵⁷ ADAMOVIÁ, Z, HAZUCHA, B. *Autorský zákon. Komentár*. C. H. Beck, 2018, p. 319 – 323.

⁵⁸ V tejto súvislosti možno spomenúť aj smernicu Európskeho parlamentu a Rady 98/84/ES z 20.11.1998 o právnej ochrane služieb založených na podmienenom prístupe alebo pozostávajúcich z podmieneného prístupu (Ú. v. L 320). Uvedená smernica je transponovaná v zákone č. 646/2005 Z. z., ktorý upravuje ochranu niektorých programových služieb a služieb informačnej spoločnosti a opatrenia proti zariadeniam, ktoré umožňujú nepovolený prístup k týmto službám. Tento zákon zakazuje výrobu, dovoz, predaj, prenájom, prechovávanie alebo šírenie nepovolených zariadení na účely dosiahnutia zisku, ako aj inštaláciu, údržbu alebo výmenu nepovolených zariadení. Obdobne sa to vzťahuje aj na komerčnú komunikáciu na propagáciu nepovolených zariadení. Dohľad nad dodržiavaním tohto zákona vykonáva Slovenská obchodná inšpekcia a pokuty sú až do výšky 66 387, 84 eur.

4. ZÁVER

Tradične vysielatelia šíria lineárny obsah vysielania. Pod vplyvom rozvoja internetu vzniklo množstvo nelineárnych služieb, ktoré v súčasnosti získavajú čoraz väčší význam, keďže sám používateľ sa rozhoduje, čo chce pozerať, kedy a na akom zariadení. Zahrnuté sú napríklad služby simulcastingu, webcastingu, služby TV catch-up umožňujúce pozerať programy na základe vlastnej voľby načasovania, rozličné typy služieb videa na požiadanie a ďalšie.

To so sebou prináša množstvo nových výziev súvisiacich najmä s vysporiadaním práv o používanom obsahu a následnom používaní. Nová smernica o online vysielaní a retransmisii sa snaží na tieto výzvy reflektovať, i keď len vo vzťahu k parciálnym otázkam. Proces transpozície tejto smernice sa na Slovensku ešte len začína, pričom smernicu treba transponovať do 7. júna 2021. Spoločne s transpozíciou smernice o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu tak možno očakávať pomerne veľkú novelu Autorského zákona, a preto je nutné venovať tejto oblasti zvýšenú pozornosť.

Judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa vysielania a obsahu v ňom zahrnutom je pomerne bohatá a celkovo sa javí, že je prevažne na prospech autorov a iných nositeľov práv. Sekundárne využitie chráneného obsahu formou verejného prenosu zvyčajne naráža na koncept „novej verejnosti“, čo so sebou prináša potrebu vysporiadať príslušné práva individuálne, kolektívne, alebo aj kombináciou oboch foriem. S aplikáciou výnimiek a obmedzení, napríklad vo vzťahu k právu na vyhotovenie rozmnoženiny, je zase spojená vždy veľká miera právnej neistoty. Možno preto len dúfať, že ak už majú používatelia v konkrétnych prípadoch vysporiadať všetky práva, bude im to uľahčené aspoň administratívne, a to náležitou úpravou *one-stop-shop*, vo forme jednej organizácie kolektívnej správy, ktorá bude zodpovedná za vysporiadanie všetkých dotknutých práv. Aj na to by sa malo dbať pri príprave novely Autorského zákona, ktorá nás bude čakať v roku 2021.